Paragrafta Anlam - 1

1. (I) Hitabet, netice alabilmek için her biri büyük çalışma isteyen birçok meziyetin bir araya gelmesidir. (II) İyi bir hatip olmanın gereklerinden biri hitabet sanatının temel prensiplerini bilmek, diğeri ise devamlı olarak konuşma egzersizleri yapmaktır. (III) Benim anlayışıma göre içinde büyük bir şey bulunan bütün ilimler ve sanatlar hakkında bilgi edinmemiş bir insan, vasıfları tamam bir hatip olamaz. (IV) Nutka serilip yayılma imkânı veren, bütün bu müspet bilgilerin toplamıdır. (V) Eğer hatip çok iyi bildiği ve kavradığı realite temelleri üzerine dayanmazsa onun hatipliği tamamen boş ve hemen hemen çocukçasına bir söyleyişten ibaret kalır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. Tolstoy'un ölmesinden korkuyorum. O ölürse yaşamımda doldurulması zor bir boşluk açılır.

II. Bunun birinci nedeni kimseyi Tolstoy kadar sevmeyişim, ikincisi ise ona karşı duyduğum sonsuz güvendir.

III. İşe yarar bir çalışma yapmadığınızı, yapamayacağınızı bilmek bile korkunç gelmez insana çünkü sizin yerinize Tolstoy bütün düşündüklerinizi yazacaktır.

IV. Üçüncü neden ise Tolstoy'un büyük bir otorite olarak yerinde kaya gibi sağlam durmasıdır.

V. Tolstoy yalnızca manevi duruşuyla edebiyat akımlarını, edebiyatçıların morallerini yüksek tutmaya yetecektir.

Yukarıda numaralanmış ifadelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

A) I ve III. B) I ve V. C) II ve III. D) III ve IV. E) IV ve V.

3. İnsanlar yalnız yemek ve içmekle değil gelecek günler için bir şeyler umarak da yaşarlar. Karanlıklara doğru bakmak zaman zaman hoşumuza gitse bile o karanlığın arkasından bir aydınlığın geleceği beklentisini taşımazsak karanlık, bütün çekiciliğini kaybeder ve bizi yaşamaktan soğutuverir. Aydınlıklar karanlıkları kovaladıkça hayat, yaşanılır hâle gelir. Hem ne demişler: "- - - - ."

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilemez?

A) Çıkmadık candan umut kesilmez.

B) Ümit fakirin ekmeğidir.

C) Her gecenin bir sabahı vardır.

D) Ümitler kelebekler kadar yaşar.

E) Umudunu kaybedenin kaybedecek başka bir şeyi kalmamıştır.

4. Son zamanlarda edebî türlerin sınırlarının belirsizleştirildiği bir edebiyat anlayışı Batı'da ve bizde egemen olmuş durumdadır. Postmodern düşüncenin edebiyatta meydana getirdiği değişiklikler, elbette başka bir araştırma konusudur ancak özellikle roman türünün bilinen özelliklerinin geçersizleştirilmesi hatta bir tür olarak "roman" yerine "anlatı" teriminin tercih edilmesi edebiyat dünyasında ilgiyle izlenmektedir. Türk edebiyatında biyografik romanların sayısal artışının bu yeni edebiyat anlayışı ile ilgili olduğu düşünülebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Postmodern düşünce, edebiyat dünyası üzerinde olumlu sonuçlar doğurmuştur.

B) Türk edebiyatında biyografik roman türündeki örnekler çoğalmaktadır.

C) Edebî türler arasında bir geçişkenlik söz konusudur.

D) Edebiyat sahasında birtakım değişimler gözlemlenmektedir.

E) Batı edebiyatına yeni bir edebî anlayış hâkim olmuştur.

5. En güzel, en büyük, en doğru şiir, ürkütücü bir gerçeğin baskısı altında hiçbir şey söylememektir. İnsan bazı kere hatırına gelen bir hayali tanıyamaz, o kadar güzeldir. Zihninden uçan bir fikre yetişemez, o kadar yüksektir. Kalbinde doğan bir hissi bulamaz, o kadar derindir. Bu acz ile bir feryad koparır yahut pek karanlık bir şeyler söyler yahut hiçbir şey söyleyemez de kalemini ayağının altına alıp ezer, bunlar şiirdir.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
C) Öznel bir bakış açısı söz konusudur.
D) Somutlamaya başvurulmuştur.
E) Deyim kullanılmıştır.

6. İlkel çağlarda insanlar ister vadileri aşsın ister ovalardan geçsin ister dağ doruklarına tırmansın, bu dünyada bir çadırda yaşar gibi yaşar. Bakın çağdaş insan kendi araçlarının aracı olmuş. Acıktığında gönlünün dilediğince meyve toplayan adam çiftçi oldu. Sığınmak için ağacın altında duran adamsa bir ev sahibi. Bir düşünürün dediği gibi yeryüzüne yerleşip göğü unuttuk.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

A) Örneklendirme
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Benzetme
E) Tanımlama

7. İyi bir yazı, birbirine ters iki unsurdan meydana gelir: Yazılanlardan ve silinenlerden. Rodin'e "Nasıl heykel yapıyorsunuz?" diye sorulduğunda "Taşın gereksiz kısımlarını atıyorum, geriye heykel kalıyor." demiş. Rodin'in yaptığının yazıdaki karşılığı silmektir. İyi yazı gereksiz kelimeler atıldıktan sonra geriye kalandır.

Bu parçada aşağıdaki anlatım özelliklerinden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

A) Akıcılık B) Açıklık C) Duruluk
D) Özgünlük E) Yalınlık

8. Romancı dilediğini anlatmakta özgürdür. Kafasının içinde bir dünya yaratır, onu söyler diyoruz ama bir yandan da biliyoruz ki hiçbir büyük romancı, gününün olayları karşısında ilgisiz kalmamıştır. Flaubert'in bir roman kahramanı için " Emma Bovary yok mu? Benim işte o." sözünü unutmayalım.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat eserlerinde, gündelik hayattaki gereksiz ayrıntılar ayıklanmalıdır.
B) Sanat eseri, yazıldığı toplumdan ve sanatçısından daima birtakım izler taşır.
C) Sanat eserlerinin temel işlevi topluma yön vermek, toplumu eğitmektir.
D) Sanat eserleri biricik olup aralarında nitel bir karşılaştırma yapılamaz.
E) Sanat eserlerinin gelişimi için öncelikle bir özgürlük ortamı oluşturulmalıdır.

9. Türkçe basılan çocuk dergilerinin geçmişi 15 Ekim 1869'da çıkan Mümeyyiz'e uzanır. Aynı adla yayımlanan gazetenin eki olan ve çocukların ilgisini çekebilmek için her sayısı farklı renkle basılan bu dergi 49 sayı yayımlanır. Mümeyyiz'in amacı toplumun geleceği olan çocuklara iyi ahlak, terbiye ve tahsil konusunda onların anlayacağı dille bilgi vermektir. İlk sayıda bu niyet açıkça yazılır: "Şimdi bir de şu sizin için çıkardığımız gazetede ne yapmalıyız, nasıl mektebe gitmeli, derse nasıl çalışmalı, nasıl okuyup yazmalı ve ana babamıza ve muallimlerimize nasıl itaat etmeliyiz; onları yazacağız ve dünyada iyi ve herkesin beğeneceği huylar nedir, ayıplayacağı şeyler nelerdir, onları size bildireceğiz." Mümeyyiz'de ve ondan sonra çıkan Hazine-i Etfal (1873) ve Sadakat (1875) dergilerinde herhangi bir resim yer almaz. İçinde resim olan ilk çocuk dergisi Etfal'dir (1875). 1869-1908 yılları arasında toplam 20 çocuk dergisi yayımlanırken 1908 Meşrutiyeti'nden Cumhuriyet'e uzanan on beş yıllık zaman diliminde çıkan çocuk dergilerinin sayısı ise 23'tür. Bu aralıkta I. Dünya Savaşı'nın iyice kızıştığı 1915-1917 yıllarında yeni bir çocuk dergisinin çıkmadığı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Mümeyyiz dergisi hangi maksatla yayımlanmıştır?
B) İlk resimli çocuk dergisinin adı nedir?
C) Hangi dönemde çocuk dergisi çıkarılmamıştır?
D) Çocuk dergiciliği ne zaman başlamıştır?
E) Mümeyyiz dergisinin sayıları neden aynı renkte basılmamıştır?

